

Usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k programom odpadového hospodárstva obcí podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vo väzbe na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) sa **povinnosť vypracovať program** odpadového hospodárstva vzťahuje na obec, na území ktorej ročná produkcia komunálnych odpadov vrátane drobných stavebných odpadov presahuje 350 ton alebo ktorej počet obyvateľov prevyšuje 1000. Obec môže vypracovať program v spolupráci s jednou obcou alebo s viacerými obcami na základe uzatvorenej zmluvnej spolupráce.

Obsahová stránka programu obce je upravená v § 10 ods. 2 a 3 zákona o odpadoch. Podrobnosti o cieľoch programu a **osnova** programu sú upravené v § 3 ods. 3 a 4 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 322/2017 Z. z.

Predmetom programu obce sú výlučne komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Program obce popisuje aktuálny stav nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi vrátane ich triedeného zberu na území konkrétnej obce. **Záväzná časť programu** obsahuje **ciele** obce zamerané na zníženie vzniku komunálnych odpadov, na zvýšenie podielu triedeného zberu komunálnych odpadov a ich následného zhodnotenia. **Opatrenia** v záväznej časti musia smerovať k naplneniu stanovených cieľov. Napomôcť majú aj opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladaných na skládky odpadov a opatrenia na zabezpečenie informačných kampaní pre občanov.

Smerná časť programu obsahuje informácie o informačných kampaniach pre občanov, predpokladanú výšku finančných prostriedkov potrebných na zavedenie navrhovaných opatrení, ako aj informácie o dostupnosti zariadení na spracovanie komunálnych odpadov a o tom, aké typy spracovateľských zariadení pre komunálne odpady je vhodné vybudovať. V prípade, že sa neuvažuje so zámermi na vybudovanie nových spracovateľských zariadení, neuvedú sa žiadne údaje.

Program obce musí byť **v súlade so záväznou časťou programu kraja**, na ktorého území sa obec nachádza, pričom obdobie platnosti programu obce má byť zhodné s obdobím platnosti programu kraja.

Proces schvaľovania programu obce je ustanovený v § 10 ods. 4 a 5 zákona o odpadoch. Obec je povinná predložiť vypracovaný program obce **do štyroch mesiacov od vydania programu kraja** (od jeho vydania vo vestníku vlády SR) príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva na posúdenie. Povinnosť vypracovať program môže obci vzniknúť aj počas obdobia platnosti programu kraja (prekročením stanovenej hranice produkcie komunálnych odpadov alebo/a počtu obyvateľov), v takom prípade štvormesačná lehota začína plynúť od okamihu vzniku tejto povinnosti a koniec obdobia platnosti programu obce sa zosúladí s koncom obdobia platnosti programu kraja.

Príslušným orgánom štátnej správy odpadového hospodárstva na posúdenie programu obce je okresný úrad, resp. okresný úrad v sídle kraja, ak program obce presahuje územný obvod okresného úradu. Príslušný orgán v lehote 30 dní (mimo správneho konania) posúdi súlad programu s ustanovenia zákona o odpadoch a so záväznou časťou programu kraja a výsledok oznámi obci.

Ak je výsledok posúdenia kladný, obec **predloží program na posúdenie jeho vplyvu na životné prostredie** v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“) ak program podlieha tomuto posúdeniu a po ukončení tohto posúdenia **obec program schváli**. Ak program nepodlieha posúdeniu vplyvu na životné prostredie, **obec program schváli**. Obec je povinná schválený program zverejniť do 30 dní na svojom webovom sídle a v prípade, ak sa zásadne menia

skutočnosti rozhodujúce pre obsah programu, obec je povinná svoj program aktualizovať a bezodkladne ho predložiť na posúdenie príslušnému orgánu štátnej správy.

POSÚDENIE VPLYVU PROGRAMU OBCE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podľa § 3 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov je strategickým dokumentom **návrh** plánu alebo **programu** vrátane takého, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou, **ako aj akákoľvek jeho zmena, ktorý sa** pripravuje, schvaľuje alebo **pripravuje a schvaľuje na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni** alebo ktorý je pripravovaný na schválenie Národnou radou Slovenskej republiky, obecným zastupiteľstvom, zastupiteľstvom vyššieho územného celku alebo vládou Slovenskej republiky **a ich prípravu vyžaduje všeobecne záväzný právny predpis**, rozhodnutie alebo uznesenie orgánu, pre ktorý sa pripravuje na schválenie. návrh politiky, rozvojovej koncepcie, plánu a programu vrátane strategických dokumentov, spolufinancovaných Európskou úniou, ako aj ich zmeny, ktoré **sú predmetom prípravy a schvaľovania na štátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni** alebo ktoré sú pripravované na schválenie prostredníctvom parlamentného alebo vládneho postupu **a ktoré vyžadujú predpisy**, ktoré by mohli mať vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na chránené územia chránené podľa osobitných predpisov okrem materiálov legislatívnej povahy.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom posudzovania vplyvov strategický dokument pripravovaný pre oblasť poľnohospodárstva lesníctva, rybárstva, priemyslu, energetiky, dopravy, **odpadového hospodárstva**, vodného hospodárstva, telekomunikácií, cestovného ruchu, územného plánovania alebo využívania územia, regionálneho rozvoja a životného prostredia, ako aj strategický dokument spolufinancovaný Európskou úniou, ktoré majú pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie **a zároveň vytvárajú rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov okrem strategických dokumentov, ktoré určujú využívanie malých území na miestnej úrovni.**

Podľa § 4 ods. 2 písm. c) zákona o posudzovaní vplyvov je predmetom posudzovania aj **malá zmena strategického dokumentu** uvedeného v § 4 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov, ak príslušný orgán rozhodne **na základe výsledkov zisťovacieho konania** o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu, že sa strategický dokument bude posudzovať, pretože má pravdepodobne významný vplyv na životné prostredie.

V prípade, že program obce **neobsahuje** údaje o zámeroch na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení, zariadení na iné nakladanie s odpadmi alebo ich zmien, alebo ak program obce, resp. pôvodcu odpadu **nevytvára** rámec na schválenie aj ktorejkoľvek inej činnosti alebo jej zmeny uvedenej v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, nie sú splnené kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov a povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa na takýto program **nevzťahuje. Za zámer je však možné považovať aj všeobecné, nepriame konštatovanie o potrebe jeho realizácie.**

Ak z programu obce resp. z programu pôvodcu vyplýva, že nie je potrebné vykonávať zmeny (napr. rozširovať kapacity) už existujúcich zariadení na nakladanie s odpadmi alebo že nie je potrebné dobudovať nové zariadenia na nakladanie s odpadmi, v takomto prípade sa na program obce nevzťahuje povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

Avšak v prípade, že program obce údaje o zámeroch na vybudovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, zariadení na zneškodňovanie odpadov, zariadení na dekontamináciu kontaminovaných zariadení, zariadení na iné nakladanie s odpadmi alebo ich zmien **obsahuje**, alebo ak program obce, resp. pôvodcu odpadu **vytvára** rámec na schválenie aj ktorejkoľvek inej činnosti

alebo jej zmeny uvedenej v prílohe č. 8 zákona o posudzovaní vplyvov, spĺňa takýto program kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov a povinnosť posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa na neho **vzťahuje**.

Súčasne, ak program obce nespĺňa kritériá podľa § 4 ods. 1, resp. ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, môže byť predmetom posudzovania vplyvov podľa § 4 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov v prípade, že podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny má samostatne alebo v kombinácii s iným dokumentom alebo činnosťou pravdepodobne významný vplyv na územie patriace do európskej sústavy chránených území, navrhované chránené vtáčie územie alebo územie európskeho významu (územie sústavy NATURA 2000).

Upozornenie:

V čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je vyjadrený princíp legality (zákonosti), podľa ktorého „štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon“. Z ústavného rámca vychádza aj zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorý nepriznáva ministerstvu kompetenciu v oblasti podávania záväzných výkladov zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Ministerstvo preto nie je podľa Ústavy Slovenskej republiky, ako základného zákona štátu, oprávnené poskytovať záväzné výklady zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku životného prostredia. Výklad zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva Najvyšší súd Slovenskej republiky svojou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Usmernenia, výklady, stanoviská alebo vyjadrenia ministerstva, bez ohľadu na ich slovné označenie, ako orgánu vecne príslušného na prípravu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v jeho pôsobnosti, nemajú právnu záväznosť a slúžia ako metodická pomôcka pre aplikačnú prax.

Bratislava, 12.03.2018

Ing. Filip Macháček
generálny riaditeľ sekcie environmentálneho hodnotenia a
odpadového hospodárstva